

Sector Advisory

Stand van de retail

Retail in economisch perspectief

Juli 2022

Inhoudsopgave

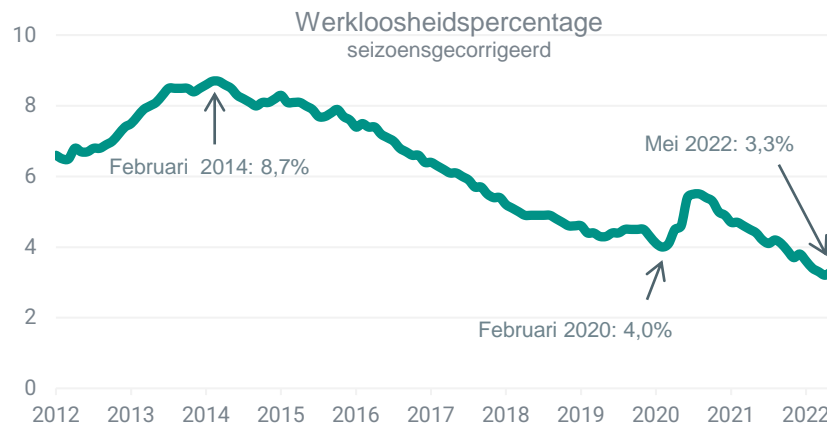
1.	Macro-economie	●	• Economische groei ondanks veel onzekerheden
2.	Vertrouwen en prijzen	●	• Vertrouwen flink gedaald
3.	Overige macro-indicatoren	●	• Spaargeld en consumptie hoog
4.	Retailsector in beeld	●	• Transacties op niveau van voor corona
5.	Uitgelicht		• Verkopen tijdens Inflatie en vertrouwensdip
6.	Actualiteit		• Nieuws uit de sector
7.	Insights		• Recente artikelen op onze website
8.	Appendix		• Contactgegevens

- Stand is positief
- Stand is neutraal
- Stand is negatief

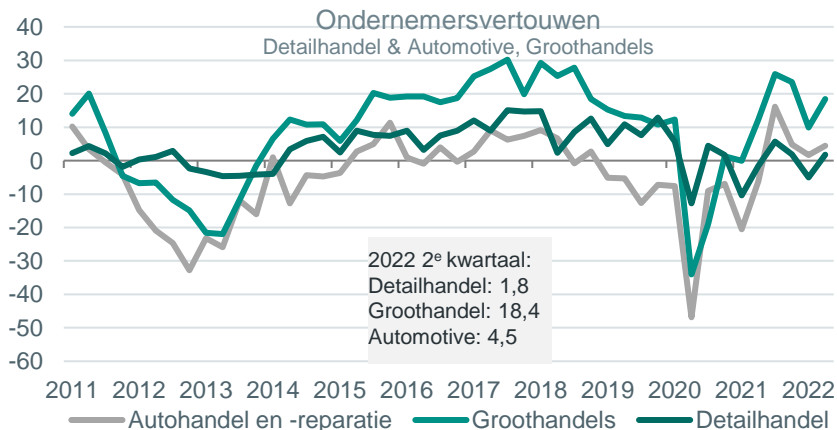
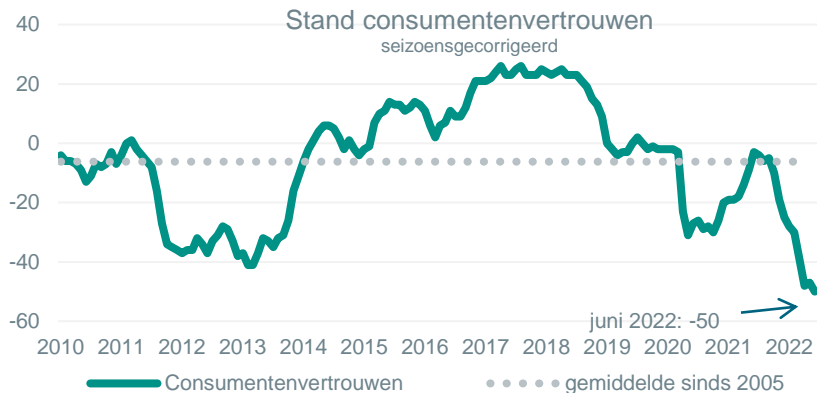
1. Macro-economie

	2021	2022	2023
	% Mutaties		
BBP	5.0	3.0	1.3
Particuliere consumptie	3.5	3.8	1.0
Overheidsconsumptie	5.5	0.1	2.5
Investerings	3.5	2.4	2.3
Uitvoer	6.6	1.9	2.8
Invoer	5.1	1.7	3.2
Consumentenprijsindex	2.7	8.0	3.8
CAO-lonen	2.2	2.8	3.2
	Niveaus		
Werkloosheid (% ber.bev.)	4.2	3.8	4.2

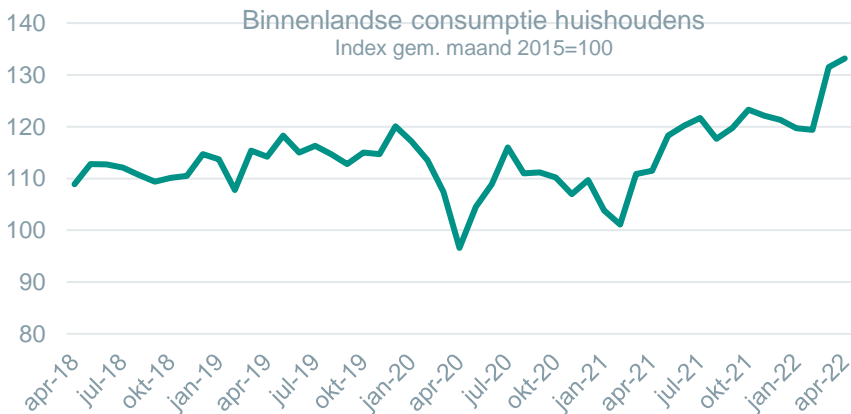
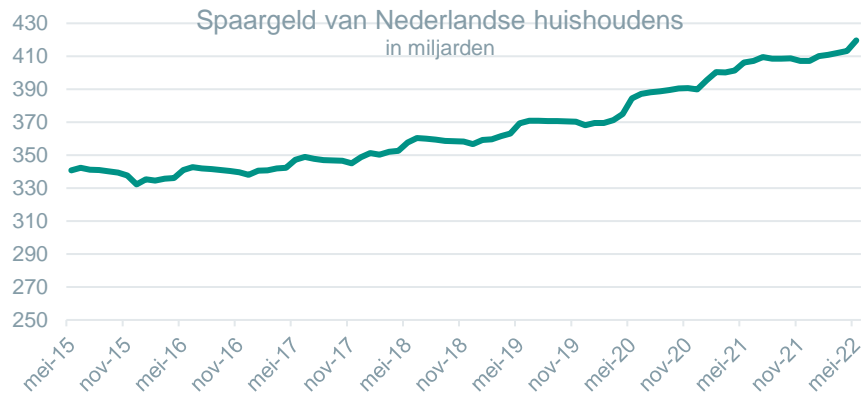
- ▶ Voor het jaar 2022 spelen personeelstekorten, schaarste aan productiecapaciteit en hoge transportkosten vanuit Azië een belangrijke rol in de ramingen. Samen met de hoge energieprijzen en de toegenomen inflatie zorgen deze ontwikkelingen tot zeker eind 2023 voor veel onzekerheid voor ondernemers en kunnen ze een rem op de groei vormen.
- ▶ De sterk opgelopen energieprijzen stuwden de inflatie op. Zo was de inflatie in mei 8,8 procent ten opzichte van een jaar eerder. De kerninflatie, het inflatiepercentage zonder voedings- en energieprijzen, steeg in april naar 3,5 procent; ter vergelijking in 2019 was de kerninflatie gemiddeld 2 procent. Dit geeft aan dat de inflatie breder wordt en normaal gesproken betekent een bredere inflatie ook een hardnekkigere inflatie. Anders dan de volatiele energie- en voedingsprijzen stijgen de prijzen van goederen en diensten die de kerninflatie vormen minder snel. En als ze in prijs stijgen, dan neemt deze prijsstijging minder snel weer af.
- ▶ Het aantal werklozen kwam in mei 2022 uit op 323.000. Dat is 3,3 procent van de beroepsbevolking.
- ▶ De werkgelegenheid heeft zich fors hersteld. De vraag naar producten en diensten is sterk gestegen ten opzichte van vorig jaar. Hierdoor is er veel vraag naar arbeid. De lage werkloosheid kan duiden op structurele tekorten op de arbeidsmarkt. Daarmee kan het lastig worden voor ondernemers in de leisuresector om voldoende werknemers te vinden (zie ook slide 8)

2. Vertrouwen

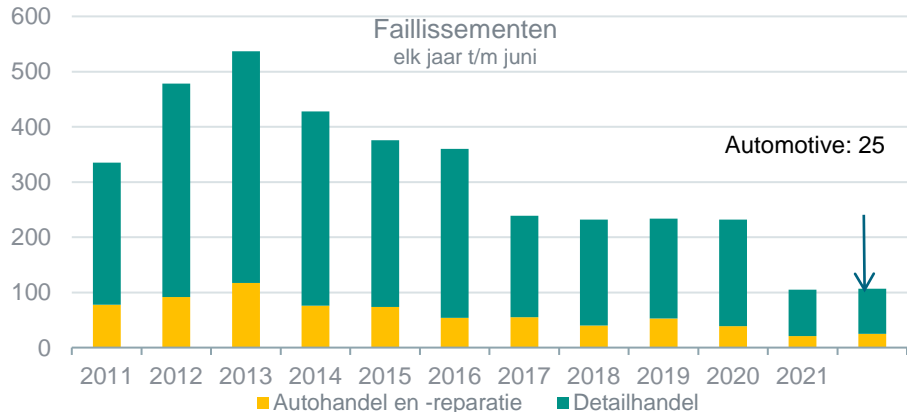
- ▶ Het consumentenvertrouwen is de afgelopen maanden sterk gedaald naar een historisch dieptepunt van -50 in juni. Het vertrouwen staat hiermee fors lager dan het gemiddelde sinds 2005 (-6,2). Uit de enquête blijkt dat het beeld van consumenten over de economische situatie nauwelijks is veranderd. Echter is de koopbereidheid van consumenten verder gedaald, waardoor de score nog verder is gedaald. Dit houdt verband met de toegenomen inflatie die onzekerheid brengt over de toekomstige koopkracht van consumenten.
- ▶ Uit andere vragen, die geen invloed hebben op de score, uit hetzelfde onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat 77 procent van de respondenten vond de prijzen in het afgelopen jaar flink zijn gestegen. Daarnaast denk 31 procent dat in het komende jaar de prijzen nog verder zullen stijgen.
- ▶ Ondernemers zien de toekomst iets rooskleuriger in. In drie onderdelen van de retail is het ondernemersvertrouwen gestegen. Voor Detailhandels, groothandels en Automotive is het vertrouwen opgelopen naar 1,8; 18,4 en 4,5 respectievelijk. Uit de Conjunctuur Enquete blijkt dat ondernemers wel bezorgd zijn over het hebben van voldoende personeel nu en in de komende drie maanden als gevolgd van zeer lage werkloosheid en de sterk blijvende vraag. Daarnaast geven de ondernemers aan dat materiaaltekorten een belemmering kan zijn voor het goede verkopen.

3. Overige macro-indicatoren

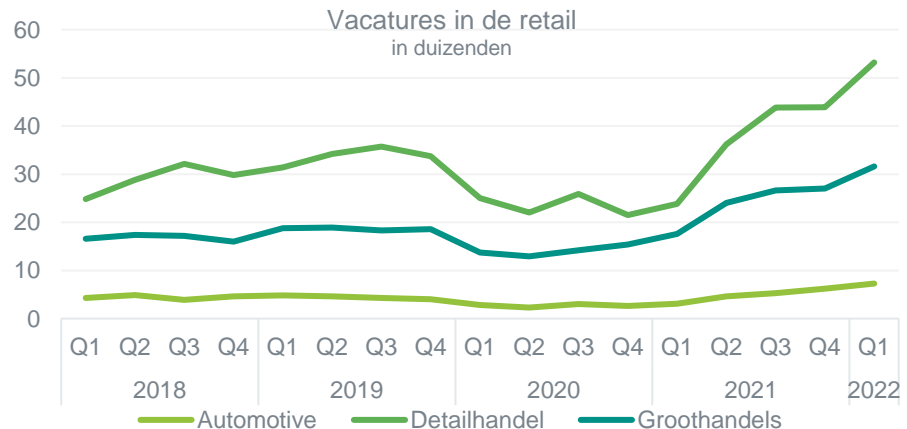

- ▶ Het spaargeld van huishoudens is in Mei harder gestegen dan in de maanden ervoor. Dit is waarschijnlijk te verklaren doordat in deze maand ook vaak het vakantiegeld uitbetaald wordt. Hierdoor krijgen huishouden meer binnen dan in andere maanden en houden zij dus geld over.
- ▶ In de komende maanden zal duidelijk worden of de stijgende prijzen deze stijgende spaargelden tot staan weten te brengen. Uit de deel vragen van het consumentenvertrouwen bleek al dat de koopbereidheid verder is gedaald. Daarmee spreken consumenten uit dat zij verwachten in de nabije toekomst minder grote aankopen te willen doen en over het algemeen meer de hand op de knip te zullen houden.
- ▶ Naast dat de spaargelden zijn doorgestegen in de afgelopen maanden en dat het consumentenvertrouwen is gedaald naar het laagste punt ooit, zijn de bestedingen van de huishoudens juist verder doorgestegen. Dit zijn tegenstrijdige signalen. Echter deze cijfers zijn slechts tot en met april. De verwachting is dan ook dat in de komende maanden de bestedingen zullen stabiliseren en wellicht iets zullen dalen.

4. Retailsector in beeld

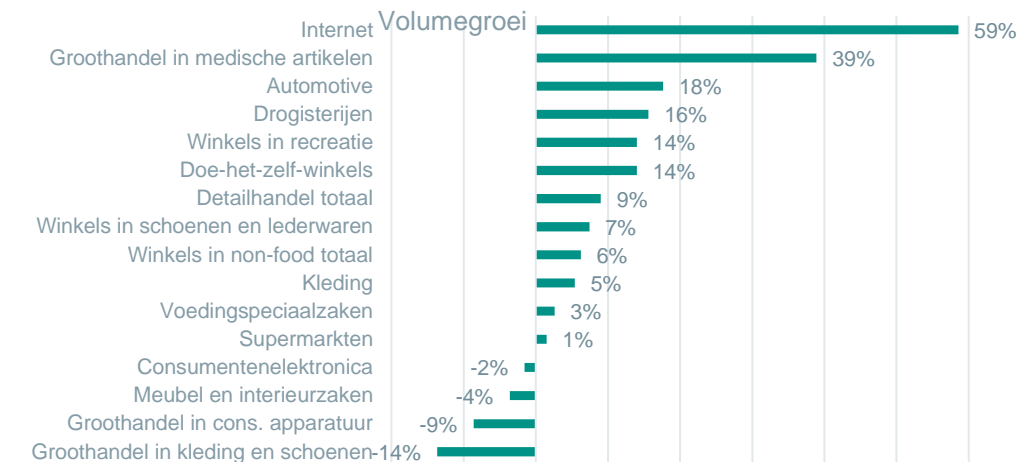
► Het aantal faillissementen in de retailsector was dankzij de steunmaatregelen vanuit de overheid, zoals de NOW en TVL, relatief laag in 2021. In de eerste half jaar van 2022 staat de teller op 25 faillissementen in de automotive en 82 in de detailhandel. Het aantal faillissementen is nog laag dit jaar ten opzichte van voorgaande jaren. Toch zijn er de eerste tekenen dat de faillissementen beginnen op te lopen. Zo is voor het eerst dit jaar het aantal faillissementen hoger dan in dezelfde maand vorig jaar. Hoewel het aantal faillissementen in de detailhandel gelijk bleef steeg het aantal in de automotive branche.

► Het aantal opheffingen in de retail lag in het eerste kwartaal wel significant hoger dan in het zelfde kwartaal in de drie voorgaande jaren. Met name in de detailhandel lager het flink hoger met 42 procent meer opheffingen dan in het eerste kwartaal van 2019. In de subsectoren automotive en groothandel lag die respectievelijk 27 en 24 procent hoger.

► Het aantal openstaande vacatures is flink toegenomen in 2021 en ligt inmiddels voor de groothandel (31.600) en detailhandel (53.200) ruim boven het niveau van 2019. In de foodretail worden onder meer vakkenvullers en kassamedewerkers gezocht, maar ook meer specialistische functies als verkopers in elektronicawinkels en bouwmarkten staan open. Door de enorme groei van onlineaankopen tijdens de coronapandemie zien we ook een toenemende vraag naar pakketbezorgers en medewerkers in de klantenservice en distributiecentra.

4. Retailsector in beeld

Cijfers 2022 ten opzichte van 2019 t/m mei.

Hierboven weergegeven branches: **verkoopvolume**. Automotive, groothandel en online: omzet

- ▶ Het verkoopvolume van de totale detailhandel was tot en met mei 9 procent hoger dan in dezelfde periode in 2019. Het volume van de non-foodsector groeide met 6 procent, terwijl het volume van de supermarkten en voedingspecialzaken steeg met 3 en 1 procent.
- ▶ Door de coronacrisis heeft de groei van het onlinekanaal een enorme stimulans gehad. In de eerst vijf maanden van 2022 was het verkochte volume 59 procent meer dan in dezelfde maanden in 2019.
- ▶ Kleding- en schoenenwinkels krabbelen langzaam weer op naar precorona niveaus. Kleding laat een plus van 5 procent zien; schoenen zit met 7 procent groei flink boven het niveau van 2019. Toch laten de groothandels in kleding een flinke daling zien van 14 procent. Dit duidt op een verwachte kleinere vraag naar kleding in de komende maanden. Hetzelfde geldt voor elektronica

	ABN AMRO Transactiedata verschil met zelfde maand in 2019, gecorrigeerd voor inflatie												
	2021							2022					
	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Mei	Jun
Elektronica*	22%	11%	8%	4%	7%	13%	-15%	0%	21%	17%	34%	13%	9%
Kleding*	11%	6%	13%	1%	5%	-6%	-20%	-3%	1%	6%	5%	6%	6%
Meubelzaken*	32%	37%	12%	9%	7%	7%	-13%	-2%	17%	9%	16%	10%	13%
Sport	4%	9%	13%	11%	24%	-7%	-31%	-22%	5%	-1%	14%	10%	4%
Supermarkten	22%	22%	14%	19%	21%	15%	24%	25%	21%	17%	20%	12%	13%
Tankstations	2%	6%	3%	5%	1%	-8%	-7%	-8%	-1%	-13%	-4%	-8%	-11%
Tuincentra	38%	38%	21%	26%	31%	23%	-11%	5%	8%	31%	7%	17%	6%
Doe-het-zelfzaken	11%	14%	8%	5%	10%	5%	-28%	-23%	7%	9%	1%	2%	-9%
Voedingsspcl.zaken	37%	48%	25%	42%	39%	22%	33%	39%	33%	27%	43%	18%	24%

- ▶ Uit de transactiedata van particuliere klanten van ABN AMRO blijkt dat de volumes verkocht bij doe-het-zelfzaken en Tankstations zijn afgenomen. Dit is het gevolg van de gestegen prijzen.
- ▶ Opvallend is dat voedingspecialzaken nog een flinke plus vertonen ten opzichte van juni 2019.

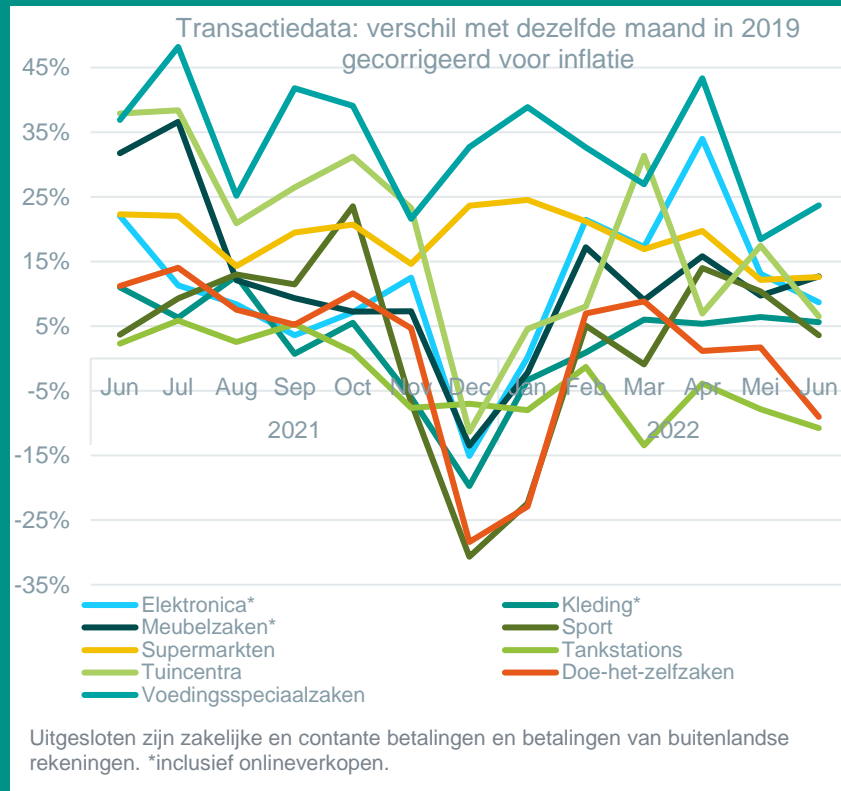
5. Uitgelicht: Winkelverkopen op peil ondanks inflatie en vertrouwensdip

De prijzen stijgen en het consumentenvertrouwen staat op het laagste punt ooit. Hoewel de meeste retailbranches de afgelopen maanden een stap terug moeten doen, is het opvallend dat de verkopen in de meeste gevallen nog ruim boven het niveau van voor de pandemie liggen. Tankstations en doe-het-zelfzaken staan wel in de min.

In normale economische omstandigheden heeft hoge inflatie tot gevolg dat de consumentenbestedingen in reële termen dalen, aangezien de koopkracht dan achteruit gaat. Toch hebben veel retailbranches hier nog maar beperkt last van. Gecorrigeerd voor inflatie bevinden de bestedingen, zoals gemeten in de transactiedata van ABN AMRO, zich in juni over de hele linie nog boven het niveau van dezelfde maand in 2019.

Dit kan te maken hebben met het feit dat veel consumenten in 2020 en 2021 minder hebben besteed als gevolg van diverse lockdowns en daarom veel spaargeld hebben, zoals blijkt uit cijfers van De Nederlandsche Bank. Tevens is het tempo van de loonstijgingen in de afgelopen maanden toegenomen, al zijn de prijzen van consumptiegoederen, zeker sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne, nog veel sneller opgelopen.

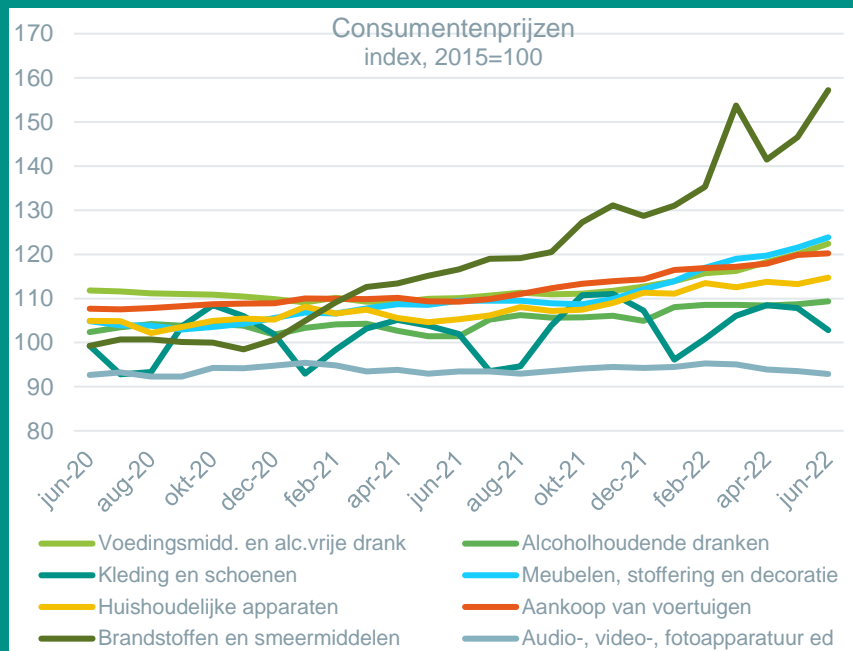
Ondanks de goede prestaties ten opzichte van de situatie van voor de pandemie, komt de retailsector de afgelopen tijd wel degelijk onder druk. De reële bestedingen nemen sinds dit voorjaar bij de meeste branches af, zoals in het geval van tuincentra, elektronica en sport. In het geval van tankstations is het beeld nog grimmiger: deze branche is een van de weinige waar de bestedingen onder die van 2019 liggen. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de prijzen voor brandstoffen veel sterker zijn gestegen dan van de meeste andere productcategorieën. Tussen juni 2019 en juni 2022 liepen de prijzen voor brandstoffen met 46 procent op; de stijging die al vorig jaar inzette, versnelde na de inval van Rusland in Oekraïne.

5. Uitgelicht: Winkelverkopen op peil ondanks inflatie en vertrouwensdip

De bestedingen aan doe-het-zelfzaken zijn inmiddels ook onder het niveau van drie jaar geleden gedoken. Een reden hiervoor kan zijn dat onder meer de prijzen van onderhoudsmaterialen voor woningen in juni van dit jaar 20 procent hoger liggen dan drie jaar geleden. Mogelijk belangrijker voor de teruggang is dat veel mensen aan het begin van de coronapandemie aan hun huis hebben geklust en het voorlopig rustiger aan doen.

Verkoop meubels blijft ondanks alles op peil

Ondanks dat het consumentenvertrouwen op het laagste punt staat sinds dit gemeten wordt, schaadt dat het doen van grotere aankopen nog niet. Consumenten zijn volgens deze lage score onzeker over de toekomst en stellen in zo'n geval doorgaans grote aankopen meer uit.

Toch worden meubels nog goed verkocht. Zo werd gecorrigeerd voor inflatie in juni nog dertien procent meer uitgegeven aan meubels dan drie jaar geleden. Hierbij is het overigens opmerkelijk dat de prijzen van meubels volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in juni van dit jaar met maar liefst 20 procent zijn gestegen ten opzichte van juni 2019.

Hoewel het lastig is om hiervoor een directe verklaring aan te wijzen, zijn er paar mogelijkheden. Ten eerste zou het kunnen zijn dat eerder gedane bestellingen bij meubelzaken pas nu worden geleverd en betaald, mede als gevolg van de leveringsproblemen in het internationale handelsverkeer. Ten tweede is het eerder genoemde spaargeld op spaarrekeningen van Nederlanders nog steeds zeer hoog.

6. Actualiteit

Vogue Business: Fashion takes baby steps towards sustainable materials

Groenezaken.com: Bever opent eerste retail-recyclestraat van Nederland

CBS: Voedingsmiddelen ruim 11 procent in prijs gestegen

Automotive Online: 'Renault ziet einde van chiptekort'; Mercedes voelt pijn nog

7. Insights

Laatste publicaties op abnamro.nl/retail

- ▶ [Onstuimige groei flitsbezorgers stagneert - ABN AMRO](#)
- ▶ [Millennials bereid meer te betalen voor voedingsspecialzaken](#)
- ▶ [Een duurzamere voedselproductie: bereken de echte prijs](#)
- ▶ [Advertentiemodel onder druk door nieuwe Europese wetgeving](#)
- ▶ [De Welzijnsmonitor Retail biedt volop uitdagingen](#)
- ▶ [Consumenten spenderen ondanks inflatie en somberheid fors](#)
- ▶ [De huurprijs verhogen met inflatie juist nu een risico](#)
- ▶ [Retail moet lonen en welzijn verhogen in strijd om personeel](#)

8. Appendix – contactgegevens en extra informatie

Hoe kunt u bijdragen aan het terugdringen van de CO2-uitstoot en het verbeteren van de biodiversiteit?

Gerarda Westerhuis

Sectoreconoom retail & leisure

gerarda.westerhuis@nl.abnamro.com

Ward van der Stee

Sectoranalist retail & leisure

ward.van.der.stee@nl.abnamro.com

Henk Hofstede

Sector Banker retail

Henk.Hofstede@nl.abnamro.com

Disclaimer:

De in deze publicatie neergelegde opvattingen zijn gebaseerd op door ABN AMRO betrouwbaar geachte gegevens en informatie. Door de onzekerheid over het verloop van het coronavirus zijn deze verwachtingen met meer onzekerheid omgeven dan gebruikelijk. Noch ABN AMRO, noch functionarissen van de bank kunnen aansprakelijk worden gesteld voor in deze publicatie eventueel aanwezige onjuistheden. De weergegeven opvattingen en prognoses houden niet meer in dan onze eigen visie en kunnen zonder nadere aankondiging worden gewijzigd. Het gebruik van tekst of cijfers uit deze publicatie is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

©ABN AMRO, 15 juli 2022